

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף" ב"שאלות" ו"מראי מקומות"

השאלות מסומנות באותיות כאלו

בכורות כד.

ה"א אדרבי יוסי בן המשולם קאי, ועי' קרבן אשם ורעק"א (בע"ב) למה לא קאמר שקמ"ל הלכה כריבה"מ וכטעמו הראשון? עי' תי' וע"ע אמתחת בנימין.

תוד"ה ופולגתא, עי' רעק"א מה שהקשה מהתוס' בע"ב, ועי' אמתחת בנימין ושפת אמת.

למאי נ"מ, למלקא משום אוא"ב, ועי' קרבן אשם שהקשה דהוי נ"מ לגבי בכורה במה שתלד מכאן ואילך? עי' מה שתירץ, וע"ע מים קדושים.

הטעם שהשמיט הרמב"ם ספק זה, עי' מהריט"א, ועי' שו"ע יו"ד טז' ה' ובש"ך וביאור הגר"א.

תוד"ה ראה, הקשו למה לא העמיד בולד גמל? עי' תי', וע"ע מרומי שדה.

ומה שכתבו שגם לר"ש בחזיר הנולד מרחל מותר באכילה, עי' רש"ש חשק שלמה וחזו"א טז' י'.

במהריט"א לט' הקשה למה לא אזלינן בתר רוב בהמות שאין יולדות אלא בדומה להם, ועדיף על החזקה שאינה מניקה אלא בנה? עי' תירוצו, ועי' חזו"א כא' ד'.

שכרוך אחר רחל, עי' ראב"ד מאכ"א א' ד' שאם אין בעדר אלא בהמה טהורה מותר באכילה, עי"ש מגיד משנה מה שתמה עליו שבגמרא לא חילקו בזה, ועי' יד המלך, וערוה"ש עט' סעי' טז'.

אי מספקא ליה אמאי פטורה מן הבכורה, ובעין יצחק יו"ד טו' ג' הקשה דגם אי הוי ספק פטורה מן הבכורה כיון דהוי ס"ס דהרי גם לחכמים אינו ודאי שאינו בנה? ותי' דחשיב חד ספיקא עי"ש.

כל מקום ששנה רשב"ג במשנתו הלכה כמותו וכו', אי זהו רק במשנה ולא בברייתא, עי' רשב"ם ב"ב קלח. וריטב"א כאן, וע"ע כס"מ טומ"מ ט' ה' בדעת הרמב"ם.

אי הכי עד דאשמועינן חזיר לישמעין טלה וכו', ועי' מהריט"א למה רק אחר שפירש שהסתפק בטעמו של רשב"ג איכא קושיא זו, ולא כשהסתפק במאן הלכה, וע"ע חובת הקודש.

ואפילו דלאו מינה וכו', וברש"ש הקשה דהשתא יש לטעות להיפך דרק באינה מינה הסתפק, אבל במינה ודאי מרחמא, עי"ש.

וברמב"ם בכורות ד' ח' פסק דבהמה המניקה בחזקת שילדה וכו' ואפילו מן אחר, וקשה דהבא מבואר דבמין אחר יש יותר סברא לומר שבנה הוא? עי' לח"מ, ש"ך יו"ד שטז' ו', ומהריט"א לט'.

ע"ב

עושה מקום בקופיץ, ורש"י הזכיר רק סכין, עי' תוד"ה השוחט, ובמרומי שדה ושי למורא יישבו דברי רש"י, וסדר התלישה ע"י הקופיץ, עי' הגהות יעב"ץ ותפארת ישראל במשנה.

תוד"ה והיינו דנו אי לטעם שתולש אינו בכלל גוזז אי יכול לתלוש בכונה, ועי' שעה"מ יו"ט ג' ג'.

עוד דנו התוס' אי לטעם של אינו מתכוון אי הוי דבר המוסכם, עי' מש"כ, ועי' גליון הש"ס.

את השעה, עי' תויו"ט למה נקט לשון שעה, ועי' רש"ש תפא"י ותוס' חדשים על המשניות.

תולש לאו היינו גוזז, והחילוק ביניהם, עי' רע"ב, ועי' באור הלכה תצח' סעי' יב', עי' תוד"ה דהיינו מה שהביאו מדעת חכמים חולין קלז. בשוטף רחליו במי נהר ונתלש צמרם, ועי' מהריט"א מא' ג'.

להלכה- הרמב"ם בהל' מעילה א' ז' לגבי גיזת קדשים דכתב שתולש אינו בכלל גוזז, וכן נראה מהל' יו"ט ג' ג', ולגבי ראשית הגז פסק בביכורים י' ו' שתולש בכלל גוזז? עי' שער המלך יו"ט ג' ג', ולב אריה שם בחולין קלז. ובתורת זרעים פאה ג' ד'.

דהוה ליה עוקר דבר מגידולו, וכן בשבת קז: לגבי מדלדל עובר שחייב משום עוקר דבר מגידולו, ועי' תוס' לקמן כה שהוא משום גוזז, וברמב"ן שם בשבת הביא בזה מחלוקת הבבלי והירושלמי דלירושלמי הוא משום קוצר, ועי"ש מה שהביא ראי' מסוגיין, עי"ש קרן אורה וחי' הגרי"ז כאן, וע"ע דבר אברהם ח"א כד' ב' ח', חזו"א כא' ז', וחמדת שלמה שם בשבת.

אי אמר הלכה כר"י בן המשולם איפשוט לנו, ובטעם שתלה הדברי זה בזה, עי' תוד"ה אי, ועי' מרומי שדה ושי למורא.

כנגדו ביו"ט מותר, ואי להלכה דיניהם שוים? עי' תוד"ה והיינו, אמנם בטוש"ע חלקו ביניהם שלגבי בכור ביו"ד שח' ג' התירו לתלוש לצורך שחיטה, ואילו לגבי יו"ט פסקו באו"ח תצח' יח' דאסור לתלוש בידיים? עי"ש מג"א ס"ק בג', ישועות יעקב ס"ק בא', ושעה"מ יו"ט ג' ג'.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'

להערות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל

שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"נ מידי יום.